

Erityistyölasien korvaaminen Rovaniemen kaupungin henkilöstölle

Erityistyölasien tarve

Rovaniemen kaupungilla on työtehtäviä, joissa työntekijä tai viranhaltija tarvitsee erityistyölasit. Erityistyölaseilla tarkoitetaan sellaisia silmälaseja, joita käytetään vain kyseisessä työssä, koska omat silmälasit eivät siihen joko sovellu, anna riittävää silmäsuojaa tai kuluvat pinnaltaan. Tyypillisiä työtehtäviä, joissa erityistyölasit tulevat kyseeseen ovat näyttöpäätetyöskentely (merkittävä osa työajasta) tai erilaiset hitsaus- ja hiontatyöt.

Näyttöpäätetyössä silmien alentunut mukautumiskyky johtaa usein siihen, että omat lähityöskentelylasit eivät sovellu lukuetaisyttä kauempana olevan näyttöpäätteen katseluun. Myöskään normaalit moniteholasit eivät välttämättä sovellu näyttöpäätetyöskentelyyn. Näissä tapauksissa erityistyölasien tarve **saattaa** tulla kyseeseen.

Hionta-, hitsaus- ym. silmien terveydelle haitallisissa töissä on noudatettava silmien suojauksesta annettuja työohjeita. Omien silmälasien käyttö näissä tehtävissä ei yleensä anna riittävää suojaa ja toisaalta omat silmälasit voivat myös kulua kohtuuttomasti. Jos em. tehtävissä tarvitaan lähityöskentelyyn tarkoitettuja silmälaseja, ei yleensä voida käyttää tavanomaisia suojalaseja, vaan tarvitaan työntekijän omaan näkökykyyn sovelletut erikoissuojalasit.

- Työnantaja hankkii ja korvaa näyttöpäätetyössä tarvittavat erityistyölasit. Erityistyölasien hankinnasta päättävät työntekijä ja esihenkilö yhdessä¹
- Suojalaseista ja niiden laadusta määrätään tarkemmin valtioneuvoston päätöksessä ”henkilösuojaamista”²

Menettelyohjeet

Jos työntekijä tai viranhaltija toteaa näyttöpäätete- tai vastaavassa näöntarkkuutta vaativassa työssä sellaisia näkemisen vaikeuksia, joita ei esim. muussa lähityöskentelyssä esiinny, on hänen ensin keskusteltava esihenkilönsä kanssa erityistyölasien tarpeellisuudesta. Esihenkilön lupa tarvitaan aina erityistyölasien hankintaprosessin käynnistymiseen.

- 1) Työntekijän ja esihenkilön on yhdessä tarkistettava, että työntekijän työtehtävät täyttävät erityistyölaseille asetetut vaatimukset:
 - Näyttöpäätetyöskentelyä tai muuta näöntarkkuutta vaativaa työskentelyä toteutuu keskimäärin vähintään 4 tuntia päivässä (*huomioiden työn jaksottaisuus, yksipuolisuus ja tauotus*)
 - Työntekijän omat silmälasit eivät anna riittävää silmäsuojaa (työturvallisuus) tai/ja kuluvat pinnaltaan

Sekä

- Työntekijällä on käytössään joko silmälääkärin tai optikon määräämät silmälasit.
- Mikäli työntekijä on hankkimassa **ensimmäistä kertaa** näyttöpäätelaseja ja viimeisimmästä näöntarkastuksesta on kulunut yli 6 kk, tulee työntekijän käydä näöntarkastuksessa ennen näyttöpäätelasien hankintaprosessin aloittamista. Mikäli optikko suosittaa omien silmälasien uusimista, on uusia laseja käytettävä

¹ Valtioneuvoston päätös(VNp:n) 1405/93 7 §

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1993/19931405>

² (VNp:n) 1406/93 <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1993/19931406>

vähintään kaksi viikkoa ennen kuin näyttöpäätelasiprosessia voi jatkaa eteenpäin.

- Huom. Mikäli silmiin on tehty näköön vaikuttava leikkaus, yleensä linssien määrittämiseksi tarvitaan silmälääkärin vastaanotto/konsultaatio. Työntekijä kustantaa itse ko. silmälääkärikäynnin.

- 2) Mikäli edellä mainitut ehdot täyttyvät, esihenkilö ja työntekijä täyttävät yhdessä: erityistyölasien hankintaesityksen (liite 1). Esihenkilö hyväksyy hankintaesityksen allekirjoituksellaan.
- 3) Työntekijä ottaa yhteyttä oman alueensa työfysioterapeuttiin, joka antaa ohjausta työpiste-ergonomiassa ja näyttöpäätelaseja varten tarvittavissa mittauksissa:
 - a) Monipaikkaisessa työssä mittaus voidaan suorittaa työpisteessä, jossa työntekijä useimmiten työskentelee. Työfysioterapeutti opastaa tekemään tarvittavat säädöt itsenäisesti työpistettä vaihdettaessa. Mittauksia ei kuitenkaan suoriteta fyysisesti työntekijän kotona.
 - b) Mittaus voidaan suorittaa myös videovälitteisesti.

Ergonomiatarkastuksen ja tarvittavien mittausten yhteydessä työfysioterapeutti antaa työntekijälle lähetteen sopimusoptikolle erityistyölasien hankintaa varten. Mikäli näkemisongelman syynä on selkeästi ergonominen ongelma (esim. valaistuksen puute tms.) tulee nämä hoitaa kuntoon ensin. Esihenkilö saa työterveyshuollon suosituksen ergonomian osalta kirjallisena.

- 4) Työnäkökykytarkastuksessa työnäköoptikko tarkastaa työntekijän näön ja arvioi erityistyölasien tarpeen. Työnäköoptikko arvioi myös sen, onko tarvetta käydä silmälääkärillä (lääkärikäynti on omakustanteinen).

Edellytykset korvausten maksamiseen ja korvausperiaatteista

Erityistyölasit korvataan kaikille vähintään yhden vuoden palvelussuhteessa oleville työntekijöille edellä mainituin ehdoin.

Erityissuojalasit voidaan kuitenkin hankkia myös lyhemmissä työsuhteissa, silloin kun työnantaja katsoo työturvallisuuden sitä vaativan.

Näyttöpääte -tai vastaavissa tehtävissä uudet erityistyölasit voidaan myöntää kulumisen tai särkymisen vuoksi aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua edellisten hankkimisesta. Tehtävissä, joissa työn luonteen vuoksi suojalasien pinta voi kulua nopeammin, voidaan uudet omaan näkökykyyn sovelletut erityissuojalasit myöntää tarpeen mukaan työnantajan harkinnasta. Myös, jos työntekijän näkö oleellisesti muuttuu, voidaan uudet erityistyölasit myöntää samalle työntekijälle, jolla ne jo entuudestaan ovat.

Korvaukset

Rovaniemen kaupunki maksaa linssikustannukset kokonaisuudessaan (ei kuitenkaan linssien lisämaksullisia ominaisuuksia) sekä kehyksistä enintään 85 euroa. Työntekijällä on kuitenkin mahdollisuus halutessaan ostaa yli 85 euron hintaiset kehykset tai linssien lisäominaisuudet maksamalla itse erotuksen.